

در نود و نهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی بررسی شد:

چالش‌های سرمایه‌گذاری شهری و مشکلات معادن استان

نود و نهمین نشست شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی آذربایجان شرقی با حضور نمایندگان بخش خصوصی و دولتی در اتاق بازرگانی تبریز برگزار شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی تبریز، جمشید برزگر؛ نایب رئیس اتاق تبریز در ابتدای جلسه به تشریح محورهای این نشست پرداخت و گفت: در ادامه دستور جلسه قبلی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان موضوع «استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات شرکت های فولادی استان» در این نشست مورد بحث قرار می گیرد. همچنین مشکلات طرح های سرمایه گذاری شهری استان و مشکلات معدنکاران استان طرح خواهد شد. وی در رابطه با موضوع استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرات شرکت های فولادی استان افزود: متأسفانه علیرغم اینکه شرکت های حوزه فولادی، مالیات ارزش افزوده خود را پرداخت کرده اند، اما استرداد این ارزش افزوده تعیین تکلیف نشده است. نوید نواده ابادر، رئیس انجمن فولاد استان آذربایجان شرقی با بیان اینکه بحث ارزش افزوده در شرکت های فولادی به خصوص با افزایش تولید بسیار مهم است و حتی گاه از سود شرکت ها نیز بیشتر می شود، مشکلات این حوزه را برشمرد. وی، دیرکرد در رسیدگی و پرداخت و مشکلات پذیرش گواهی شرکت ها برای استرداد مالیات ارزش افزوده را از جمله مشکلات مرتبط با این حوزه عنوان کرد.

محمد کلامی؛ معاون هماهنگی امور اقتصادی استاندار آذربایجان شرقی نیز در ادامه اظهار کرد: از شرکت های فولادی استان خواهشمند هستیم که در دام شرکت های صوری نیفتند. زمانی دولت می تواند استرداد مالیات داشته باشد که بتواند مالیات دریافت کند. وی خاطرنشان کرد: متأسفانه تعدادی از پرونده های فولادی داریم که گرفتار این شرکت ها شده اند که در این حالت نه ما می توانیم کاری کنیم و نه شرکت ها، کاری از دستشان برمی آید.

محمدجعفر عظمایی؛ مدیر کل صمت آذربایجان شرقی در این نشست با بیان اینکه بخش فولاد از جایگاه و رتبه ویژه ای در اقتصاد کشور برخوردار است، بر لزوم تسریع در انجام فرایندهای مرتبط به این حوزه تاکید کرد.
وی با بیان اینکه بازگشت ارز بخش فولاد به صورت نیمایی است، افزود: برای ادامه فعالیت و تداوم گردش مالی این بخش، باید به نحوی برنامه ریزی شود که فرایندها کارآفرینی شده و بازگشت ارزش افزوده تسریع شود.

عیسی اروج زاده؛ مدیر کل امور مالیاتی آذربایجان شرقی در این نشست با اشاره به وجود برخی مشکلات در خصوص استرداد ارز حاصل از صادرات گفت: در سال ۱۳۹۸، میزان استرداد ارز ۵۱ میلیارد ریال بود که این میزان در سال ۱۴۰۱ به ۵۶۳ میلیارد ریال رسید و در ۹ ماهه اول سال ۱۴۰۲ این مبلغ ۵۸۰ میلیارد ریال است. وی با اشاره به اهمیت استرداد ارز حاصل از صادرات گفت: در این راستا کارگروه ویژه ای تشکیل شده که بازخورد مثبتی داشته است و در حال حاضر چندین پرونده در آن در دست بررسی است.

اروج زاده همچنین بر لزوم ثبت اطلاعات و صحت سنجی در سامانه مؤدیان مالیاتی که از ابتدای سال ۱۴۰۲ راه اندازی شده است، تاکید کرد. وی افزود: کار با این سامانه نیازمند آموزش است و تاکنون چندین بار چه در اتاق تبریز و چه در سایر نهادها اقدام به برگزاری دوره های آموزشی در خصوص سامانه مؤدیان مالیاتی کرده ایم، اما چندان مورد استقبال قرار نگرفته است.

بهنیا؛ مشاور شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان در ادامه اظهار کرد: سرمایه گذاری در حوزه عمران شهری از جمله مواردی است که در جلسات و کارگروه های مختلف اتاق بازرگانی مطرح می شود. با توجه به کاهش منابع مالی دولت و درآمد پایدار شهری نیز تنها راه برای سرمایه گذاری استفاده از ساختار مشارکتی است. وی با بیان این که در حوزه عمرانی شهری در دو قالب پروژه های مشارکت بخش خصوصی و شهرداری و پروژه های بخش خصوصی به صورت مستقیم سرمایه گذاری انجام می شود، افزود: در حوزه تسهیل فرایند سرمایه گذاری از جمله مباحث اداری و هم چنین مبانی قانون مشارکت ضعف داریم. ما این موضوعات را در جلسات متعدد بررسی کردیم، ولی چون تاکنون به نتیجه نرسیده است، تصمیم بر این شد تا پروژه های نیمه تمام شهری به صورت موردی و مصداقی بررسی شود. وی ادامه داد: دو پروژه شاخص شامل برج ترلان در قالب مشارکت شهرداری و بخش خصوصی و دیگری رویال پارک به صورت سرمایه گذاری مستقیم بخش خصوصی در دستور جلسه امروز مطرح کردیم. به خاطر نیمه تمام بودن این پروژه ها و تحمیل هزینه به جامعه، خواهشمندیم که تعیین تکلیف این پروژه ها تسریع شود، تا بتوان در امر اشتغال زایی و چرخه اقتصاد مردمی گام برداشت.

بهنیا در ادامه پیشنهاد تشکیل کارگروهی به ریاست استاندار، اتاق تبریز، شهرداری، شورای شهر، نظام مهندسی و ادارات زیربنایی برای حل ماهانه مشکلات پروژه های نیمه تمام و تشکیل نهادی مستقل مانند شهرداری ثامن مشهد در این حوزه با توجه به این که ۳۹ واحد در بحث پروژه های سرمایه گذاری دخیل هستند، داد.

پایین بودن نرخ سرمایه گذاری در بخش عمران شهری

رضا خلیلی؛ مدیرعامل سازمان سرمایه گذاری شهرداری تبریز در ادامه اظهار کرد: سرمایه گذاری شهری همواره اولویت شورا و کارگروه های اتاق بازرگانی بوده است. در این راستا از دستگاه های نظارتی درخواست حمایت داریم.

وی با بیان اینکه سرمایه گذاری، پدیده تازه ای بوده و در دهه گذشته نیز مشکلاتی برای این بخش ایجاد شده و پروژه های بسیاری به مشکل افتاده اند، گفت: سال قبل قانون درآمد پایدار شهرداری ها ابلاغ شد که ماده یک آن در بحث سرمایه گذاری و مشارکت بود. رویکردی که دولت و مجلس دارد، این است که شهرداری ها به سمت جذب سرمایه حرکت کنند .

وی با اشاره به پایین بودن نرخ سرمایه گذاری در بخش عمران شهری در کشور، گفت: باید با اهتمام جدی به این سمت حرکت کنیم. اهتمام ویژه مدیریت شهری نیز به سمت جذب سرمایه گذاری است.

خلیلی با اشاره به بررسی مشکلات حدود ۸۰ پروژه سرمایه گذاری شهرداری افزود: تعدادی از مشکلات، حل و تعدادی نیاز به کمک دارند. اکنون حوزه مشکلات سرمایه گذاری باید بیش از گذشته بررسی و حمایت از سرمایه گذاران داشته باشیم. از مدیران شهری و استانی نیز درخواست داریم که ضمن شفافیت و حرکت قانونمند در این راستا، ریسک پذیر نیز باشند.

شهرام دبیری؛ رئیس شورای اسلامی استان آذربایجان شرقی نیز در خصوص مشکلات دو پروژه مطرح شده در این جلسه، اظهار کرد: در مورد پروژه ای که هنوز پروانه ندارد، می توان مصوبه جدیدی را تصویب کرد.

وی افزود: البته این موارد می تواند به کمیسیون ماده ۷۷ که مختص بررسی این موضوعات است نیز برود.

دبیری خاطرنشان کرد: می توانیم در حوزه پروژه های ناتمام بررسی کنیم و مشکلات را احصا کرده و سپس با تصویب سیاست های تشویقی، مشکلات را حل کنیم. این موضوع را در صحن شورا هم مطرح می کنم.

محمد کلامی نیز در ادامه گفت: مباحث گفته شده در دستور جلسه نخست می تواند در ستاد تسهیل استان نیز مطرح شود تا به نتیجه مشخصی برسیم.

وی افزود: دستگاه های نظارتی استان در حوزه فعالیت های اقتصادی در کنار ما بوده و هر موقع که در حوزه اقتصادی، نیازمند مشاوره بودیم، از هیچ کمکی دریغ نکردند.

خلیل اللهی، رئیس دادگستری آذربایجان شرقی نیز در ادامه اظهار کرد: معتقد هستیم که شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی، مرجع سیاستگذاری است و نباید مصادیق در آن مطرح شود. مثلا کمیسیون ماده ۳۸ و ۷۷ مربوط به این موضوعات است و می توان از آن طریق نیز پیگیری کرد. وی در ادامه در خصوص نقش دستگاه های نظارتی در رفع مشکلات نیز اظهار کرد: دستگاه های نظارتی خواهان حل مشکلات هستند و هدف و فلسفه تشکیل آن ها نیز تسهیل امور مردم در دولت و بخش خصوصی است.

وی تاکید کرد: اطمینان می دهیم که دولت و بخش خصوصی، کارهای خود را انجام دهند و هیچ نگرانی نداشته باشند، مگر این که فردی قصد نقض مقررات داشته و دنبال منافع خصوصی باشد. با این حال در کنار کسانی که در جهت تسهیل امور مردم کار می کنند، هستیم. خلیل اللهی گفت: دستگاه های نظارتی به دنبال صیانت از مدیران و پیشگیری هستند .

امن الهی؛ رئیس مرکز دآوری اتاق تبریز نیز در ادامه عدم پیش بینی مشکلات تنظیم قراردادها و ضمانت اجرایی برای اجرای تعهدات را از جمله مشکلات حوزه سرمایه گذاری شهری عنوان کرد.

مشکلات معدنکاران استان بررسی شد

در ادامه این نشست دستور جلسه دوم با موضوع «بررسی مشکلات معدنکاران استان» طرح شد.

سلیمان نوروزی؛ رئیس خانه معدن آذربایجان شرقی در این نشست به بحث تعارض منافع با دستگاه های اجرایی از جمله موضوع ماده 24 قانون معدن اشاره کرد و گفت: صاحبان معدن اذعان کردند که تداخل وظایف و عدم هماهنگی بین دستگاه های اجرایی از جمله محیط زیست، منابع طبیعی، راه و شهرسازی و ... موجب افزایش مدت اخذ مجوز و همچنین بروز تعارضات حین بهره برداری معدن می شود. بحث دیگر در این زمینه این است که بر اساس قانون اداره کل صمت استان موظف است، ظرف دو ماه، پاسخ درخواست ها و استعلام اولیه معدن باشد و در صورت عدم پاسخگویی در موعد مقرر، واحد درخواست کننده می تواند عملیات مورد درخواست خود را اجرایی کند. با این حال تاخیر در جواب استعلام ها موجب سردرگمی فعالان حوزه معدن می شود.

وی نحوه محاسبه حقوق دولتی معدن را از دیگر چالش های فعالان حوزه معدن استان دانست و گفت: نرخ تعرفه حقوق دولتی باید با توجه به مواد معدنی مختلف، موقعیت مکانی و سایر عوامل متفاوت باشد، نه اینکه نرخ ثابتی برای تمامی مواد معدنی اعمال شود، چرا که حاشیه سود در مواد معدنی مختلف، با یکدیگر برابر نیست. نوروزی در ادامه به ماده 14 قانون معدن اشاره کرد و ادامه داد: با توجه به وضعیت اقتصادی کشور و مشکلات در خصوص تامین ماشین آلات به روز و افزایش هزینه های استخراج مواد معدنی، خواستار برخورد انعطاف پذیرتر در وصول مطالبات هستیم.

وی معارضین محلی را از دیگر مشکلات معدنکاران عنوان کرد و گفت: این امر در برخی موارد باعث تعطیلی برخی معدن در استان شده است.

نوروزی در ادامه بحث ماده 19 قانون معدن را طرح کرد و افزود: بر این اساس هر شخصی که بدون اخذ پروانه اکتشاف یا بهره برداری یا اجازه برداشت اقدام به حفاری های اکتشافی، استخراج، برداشت و بهره برداری مواد معدنی کند، در حکم متصرف اموال عمومی و دولتی محسوب می شود و باید با او برابر قوانین و مقررات مربوط رفتار شود، اما علیرغم صراحت قانونی، هنگام مشاهده و گزارش چنین مواردی، متاسفانه ماموران انتظامی به صورت مستقیم وارد عمل نمی شوند و خواهان طی مراحل اداری و صدور حکم و سپس اقدام به بازداشت و دستگیری سارقان هستند. این در صورتی است که بر اساس تبصره ۲ و ۳ ماده ۱۹ قانون معدن، هرگونه تصرف اشخاص حقیقی یا حقوقی در محدوده دارای مجوز عملیات معدنی بدون داشتن حکم از مراجع قضایی، تصرف عدوانی محسوب می شود.

وی الزام قانونی به استقرار تمام وقت مسئول فنی در معدن را از دیگر چالش های موجود دانست و گفت: بیشتر معدن ما در مقیاس کوچک فعالیت می کنند، و الزامی به حضور تمام وقت مسئولان فنی در معدن وجود ندارد، بنابراین ما خواستار ارائه راهکاری برای فعالیت نیمه وقت مسئولان فنی در معدن کوچک و متوسط هستیم.

عزیزامن الهی؛ رئیس مرکز داورى اتاق تیریز در این نشست خواستار حمایت های جدی از معدنکاران استان شد و گفت: نباید وجود معارضین محلی و سایر مشکلات باعث تعطیلی معدن استان شود.

فرهنگ حمایت از معدنکاران شکل نگرفته است

محمد جعفر عظمایی؛ مدیر کل صمت آذربایجان شرقی نیز در خصوص ماده ۲۴ معادن گفت: تاکنون از این ابزار در استان استفاده نشده است، اما ما در رسیدگی به پرونده ها سعی کرده ایم، با تعامل این مشکلات را حل کنیم. وی با اشاره به وجود معارضان محلی گفت: متأسفانه معدنکاران علیرغم اخذ مجوز از نهادهای مربوطه از هیچ حمایت قانونی در برابر معارضان محلی برخوردار نیستند و در حالی که استان ما رتبه اول از نظر ذخایر و تنوع در معادن را دارا است، هنوز از لحاظ فرهنگی با مشکل مواجه است و فرهنگ حمایت از معدنکاران شکل نگرفته است.

وی با اشاره به مشکلات متعدد معدنکاران از جمله تامین نیروی کار، تامین و تجهیز ماشین آلات و فروش فرآورده ها گفت: معدنکاران تحت فشار زیادی هستند و اگر ما بیشتر از این به آنها سختگیری کنیم، قطعاً منجر به تعطیلی معادن خواهد شد.

محمد کلامی؛ معاون هماهنگی امور اقتصادی استانداری آذربایجان شرقی گفت: استارت ماده 25 قانون معادن زده شده است، همچنین تلاش ما این است تا با تغییر رویه، پرونده ها و فرایندها در این حوزه تسریع شود.

محبوب علیلو؛ دادستان تبریز بر لزوم حمایت از معدنکاران استان تاکید کرد و گفت: دستگاه قضایی و استانداری به جد پیگیر رسیدگی به مشکلات این بخش هستند.